

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
NR PNK-N.4131.100.1.2025.RK

Wrocław, 6 sierpnia 2025 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465),

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XIV/99/2025 Rady Gminy Paszowice z dnia 30 czerwca 2025 r. zmieniającej uchwałę nr XLII/255/2022 z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Paszowice oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, od dnia 1 września 2025 roku.

Uzasadnienie

Rada Gminy Paszowice, na sesji w dniu 30 czerwca 2025 r., podjęła uchwałę Nr XIV/99/2025 zmieniającą uchwałę nr XLII/255/2022 z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Paszowice oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, od dnia 1 września 2025 roku., zwaną dalej: „uchwałą”.

Uchwałę doręczono Wojewodzie Dolnośląskiemu za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP) w dniu 8 lipca 2025 r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził podjęcie uchwały z istotnym naruszeniem art. 32 ust. 4 oraz art. 39 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043 ze zm.) polegającym na braku wystąpienia do kuratora oświaty i nieuzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty o zgodności planu z warunkami określonymi odpowiednio w art. 32 ust. 3 i art. 39 ust. 1, 2 i 5a-7a ustawy Prawo oświatowe.

Jako materialnoprawną podstawę podjęcia owego aktu Rada Gminy przywołała, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 39 ust. 5 i 5a ustawy Prawo oświatowe.

W oparciu o wyżej wskazane unormowania, Rada Gminy Paszowice, w dniu 30 czerwca 2025 r., podjęła uchwałę, w której określiła plan sieci publicznych szkół podstawowych oraz przedszkoli prowadzonych przez Gminę Paszowice, na okres od 1 września 2025 r.

Przeprowadzone wobec wyżej wymienionego aktu postępowanie nadzorcze wykazało, że został on podjęty z istotnym naruszeniem prawa.

W przedmiotowej sprawie istotne znaczenie ma bowiem fakt, iż podjęcie w oparciu o przepis art. 39 ust. 5 ustawy Prawo oświatowe uchwały ustalającej plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę oraz określającej granice obwodów szkół podstawowych (z wyjątkiem specjalnych), mających siedzibę na obszarze gminy możliwe jest dopiero po przeprowadzeniu procedury określonej w art. 39 ust. 8 ustawy Prawo oświatowe. Zgodnie ze wskazanym przepisem: „Ustalenie planu sieci publicznych szkół, o którym mowa w ust. 5, następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty o zgodności planu z warunkami określonymi odpowiednio w ust. 1, 2 i 5a-7a”. Tym samym skuteczne ustalenie sieci publicznych szkół podstawowych (z wyjątkiem specjalnych) mających siedzibę na terenie gminy wymaga uprzedniego uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty. Podjęcie uchwały na podstawie art. 39 ust. 5 ustawy Prawo oświatowe bez uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty stanowi istotne naruszenie prawa, skutkujące stwierdzeniem jej nieważności. Podobnie art. 32 ust. 1 i 4 ustawy wskazuje, że ustalenie sieci, prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty o zgodności tej sieci z warunkami określonymi w ust. 3.

Jednakże przed podjęciem uchwały Rada Gminy Paszowice nie uzyskała pozytywnej opinii kuratora oświaty, wymaganej art. 32 ust. 4 oraz art. 39 ust. 8 ustawy Prawo oświatowe.

Zatem Rada Gminy pominęła w procedurze ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych (z wyjątkiem specjalnych) i przedszkoli mających siedzibę na terenie Gminy Dolnośląskiego Kuratora Oświaty, nie występując do tego organu, celem uzyskania obligatoryjnej, pozytywnej opinii warunkującej podjęcie uchwały zgodnie z upoważnieniem ustawowym.

Skoro udział kuratora oświaty w procesie legislacyjnym jest regulowany ustawowo, to przypadek pominięcia tego organu w opiniowaniu projektu uchwały organu jednostki samorządu terytorialnego stanowi istotne naruszenie prawa w rozumieniu ustawy o samorządzie gminnym. Należy podkreślić, że prawidłowa pod względem prawnym uchwała musi spełniać niezbędne wymagania zarówno w aspekcie materialnym, jak i formalnym. W ramach katalogu formalnych warunków podjęcia ważnej uchwały wyróżnić trzeba konieczność przedłożenia projektu aktu prawnego do zaopiniowania właściwym podmiotom. O ile przepisy prawa przewidują taki obowiązek w stosunku do aktów określonej kategorii, to niewykonanie takiego obowiązku jest równoznaczne z istotnym naruszeniem prawa i skutkuje stwierdzeniem nieważności regulacji. Taki pogląd wyraził Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale składu 7 sędziów z dnia 29 listopada 2010 r. (sygn. akt I OPS 2/10).

Skutkiem powyższego, organ nadzoru uznał, że podjęcie przez organ stanowiący gminy uchwały Nr XLII/255/2022 z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Paszowice oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, od dnia 1 września 2025 roku stanowi istotne naruszenie prawa i skutkuje stwierdzeniem nieważności przedmiotowej uchwały.

Mając na uwadze powyższe należało orzec, jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem Organu Nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały lub zarządzenia organu gminy wstrzymuje ich wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski

Anna Żabska